

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 250. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700591620880/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

- egentlig Gideon Ernst Laudon (1717-90). Født i Livland (Lithauen) og blev officer i den russiske hær, men p.g.a. utilfredshed gik han til Østrik og tjente sig her op til de højeste militære poster. – *Moritz af Sachsen*: (1696-1750), greve, uægte søn af August II af Sachsen og Polen. Gik først i østrigsk krigstjeneste, siden i fransk, hvor han opnåede stor hæder og rigdom. – *statue mod...* *Engelskmandene*: I kraft af deres kolonierbesiddelse i Indien udløvede englænderne i det 18. og 19. årh. stor indflydelse også i de omliggende stater.
- 80 *pour faire part*, fransk: for at meddele [mig navnet].
- 81 *Hals-Cousin*, svensk: halvætter. – *Vita antevata*, latin: forudgående levnedsløb. – *af Staldetaten*: ansat ved de kongelige stalde. – *Skindmavinen*: se n.t. s. 68. – *fashion*, engelsk: mode. – *to Monarker og tre Folk*: Sverige og Norge var siden 1814 i union under samme (svenske) konge.
- 82 *Es war ein König in Thule*: se n.t. s. 16.
- 84 *Mich hat das unglückselige Weib...*, tysk: Mig har den ulyksalige kvinde. / Forgiftet med sine tårer. Unejagtigt citat fra Heinrich Heines digt *Die Heimkehr* (1823-24) afsnit XIV. Heine skriver ikke Zahren, men Thären.
- 85 *Naturalia non sunt turpia*: latinsk oversættelse af en sætning i den græske tragediedigter Euripides' (484-406 f.Kr.) fragment *Hypsipyle*. – Gobi: ørkenområde på grænsen mellem Indre Mongoliet (Kina) og Den mongolske Folkerepublik. – *Kalmukker*: sydøstslavisk nomadefolk af mongolsk oprindelse.
- 86 *Liturgien*: de rituelle ord og handlinger.
- 87 *Marcelline ... Dr. Bartolo*: I Mozarts opera *Figaros Bryllup* (se n.t. s. 54) optræder en gammel husholderske, Marcellina, som hovedpersonen en gang har lovet ægteskab, mod at hun lånte ham penge. Da Figaro nu skal holde bryllup med den unge Susanna, møder Marcellina op sammen med den lærde dr. Bartolo for at minde om det gamle løfte. Det kommer til en proces, som overraskende viser, at Figaro er søn af Marcellina og Bartolo. Han kan da uhindret ægte Susanna.
- 88 *at hui jo* (kunne see): at hun ikke.
- 89 *ligesom en Oedip...* refererer til *Oedipus i Kolonos*, tragedie af Sofokles (496-406 f.Kr.). Efter afsløringen af, at han har dræbt sin fader og ægget sin moder, stikker Oedipus øjnene ud på sig selv og vandrer til den lille by Kolonos uden for Athen. Her forretter datteren på hans vegne det offer, der vier ham til dødens og retfærdighedens gudinder, eumeniderne, og han dør roligt. – *Caldrakkeme*: henrydning til det nordiske eddadigt *Völuspá*. Vølvens spådom. fra ca. 950 e.Kr. Det fortæller, hvordan gudeme i tidernes morgen, før det onde kom ind i verden, legede med gyldne terninger i græsset, og om hvordan en ny gudeæt efter Ragnarok skal genfinde disse terninger (stroferne 10 og 51). – *studentermanér*.
- 90 *galloneret*: forsynet med guld- og sølvindtvævede bånd (tresser) på liberiet. – *sott Kjøle*: se n.t. s. 12. – *Frokost*: dagens første måltid, morgenmad.